

OPSTELLEN VAN BELEID VOOR VRIJKOMENDE AGRARISCHE BEBOUWING

HANDLEIDING

OPDRACHTGEVER:
PROVINCIE UTRECHT

24 APRIL 2024

DOCUMENTATIEPAGINA

Opdrachtgever(s):	Provincie Utrecht
Titel rapport:	Opstellen van beleid voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing Handleiding
Rapporttype:	Handleiding
Datum:	24 april 2024
Contactpersoon opdrachtgever(s):	Bram ten Bosch, Dayenne Geluk-Wamsteeker
Projectteam BEECKK:	Claudia Rieswijk, Ywonne Kleiss
Trefwoorden:	Handleiding, VAB-beleid, VAB-visie
Beknopte inhoud:	Deze handleiding geeft de aanpak weer om tot een VAB-beleid te komen.

**RUIMTE
MAKEN
MET
KARAKTER**

BEECKK

Arnhem
Rotterdam
Eindhoven

Postbus 1113
5602 BC Eindhoven
040 255 63 55
info@beeckk.com

www.beeckk.com

VOORWOORD

Door de uitvoering van het Utrechtse programma landelijk gebied (UPLG), landelijke stimulering van bedrijfsbeëindiging en vergrijzing onder agrarische ondernemers zal de komende jaren sneller en meer agrarische bebouwing vrijkomen dan tot nu toe. Voor agrariërs die overwegen om hun agrarisch bedrijf te beëindigen, is perspectief op toekomstig erfgebruik nodig. Hoe duidelijker dat perspectief is hoe beter zij keuzes over de toekomst van hun bedrijf en erf kunnen maken.

In het coalitieakkoord 2023-2027 is het voornemen opgenomen om het provinciale beleid voor vrijkomende en vrijgekomen agrarische bebouwing (VAB) te actualiseren en daarbij te zoeken naar meer ruimte voor woningen en sociale en economische functies, zonder afbreuk te doen aan een goede ruimtelijke kwaliteit. Een slagvaardige doelgerichte aanpak van VAB is bovendien nodig om leegstand en ondermijning te voorkomen, asbestdaken aan te pakken en te bevorderen dat de erftransities zoveel mogelijk bijdragen aan een toekomstbestendig, vitaal en leefbaar landelijk gebied.

Het doel van de (provinciale bijdrage aan de) aanpak van VAB is om stoppende boeren meer perspectief te bieden, erftransities te versnellen en vereenvoudigen en daarmee bij te dragen aan het voorkomen van ongewenst gebruik en stimuleren van toekomstbestendige erven. Daarvoor is een gemeentelijke visie op functieverandering en -verbreding in het landelijk gebied van groot belang. Op basis van zo'n visie kunnen sloop- en bouwinitiatiefnemers zelf al globaal de ontwikkel(on)mogelijkheden voor een erf inschatten. De gemeente kan de beoordeling van initiatieven onderbouwen met de visie.

Daarom wil de provincie Utrecht gemeenten ondersteunen bij het opstellen van VAB-beleid. Deze handleiding en het voorbeeld van de gemeente Montfoort maken het makkelijker om dit beleid te ontwikkelen, met participatie van inwoners en ondernemers in het landelijk gebied. Wij hopen dat veel gemeenten hiervan gebruikmaken en kijken uit naar de resultaten.

Mirjam Sterk

Gedeputeerde transitie landelijk gebied, natuur en landbouw, Groen Groeit Mee en Europa

Huib van Essen

Gedeputeerde ruimtelijke ontwikkeling, coördinatie omgevingsbeleid, energietransitie, milieu en bestuur

April 2024

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	1
2. Inhoudelijke basis	2
3. Proces	4
4. Aanpak	8

1.

INLEIDING

AANLEIDING

De gemeente Montfoort en provincie Utrecht hebben in 2023 en 2024 samen gewerkt aan een visie op vrijkomende agrarische bebouwing (VAB-visie) als kader om met deze ontwikkeling om te gaan. Deze visie is de eerste in de provincie en kan als voorbeeld dienen voor andere gemeenten in Utrecht. Deze handleiding beschrijft hoe zo'n visie tot stand komt om zo andere gemeenten te helpen om ook een VAB-visie te maken.

BELANG

In de provincie Utrecht daalt het aantal agrarische bedrijven, en dan met name melkveehouders. Dit past bij de landelijke trend. Steeds meer agrariërs stoppen en de locatie met stallen komt leeg te staan in de vorm van VAB. De gemeente en provincie komen daarmee voor keuzes te staan; welk toekomstperspectief bieden we voor deze locaties en welke rol hebben we bij deze transitie? Een VAB-visie kan helpen hierin duidelijke keuzes te maken.

GEBRUIKSWIJZER

In deze handleiding beschrijven we de methode waarmee we tot de VAB-visie voor de gemeente Montfoort kwamen. De handleiding is uitgebreid met een planning, voorbeeldstukken en tips. Hier kunnen andere gemeenten en provincies gebruik van maken.

LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 gaan we in op de centrale vraag voor een VAB-Visie en geven we een toelichting op de inhoudsopgave. In hoofdstuk 3 lichten we het proces toe: de genomen hoofdstappen en welke beslismomenten er hebben plaatsgevonden. In hoofdstuk 4 omschrijven we de aanpak per onderdeel en in de bijlagen geven we formats en voorbeelden hiervan.

2.

INHOUDELIJKE BASIS

In dit hoofdstuk beschrijven we wat er in het beleidsstuk komt te staan aan de hand van de centrale vraag, de kern van het beleid en een inhoudsopgave.

CENTRALE VRAAG

Om een gedragen en compleet beleidsstuk op te stellen voor VAB-locaties staat in een visie de volgende vraag centraal:

Op welke wijze kan de gemeente toekomstperspectief bieden aan gestopte agrariërs en hun vrijkomende bebouwing?

Door deze centrale vraag te hanteren als basisvraag waar het beleid antwoord op moet geven zorg je voor doelmatig beleid dat toepasbaar is in de praktijk.

KERN VAN HET BELEID

Het doel van een VAB-visie is drievoudig:

- 1 Ten eerste biedt een visie ruimte en flexibiliteit om nieuwe activiteiten te faciliteren. Deze activiteiten dragen idealiter bij aan de vitaliteit en ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied.
- 2 Ten tweede biedt een VAB-visie duidelijkheid aan initiatiefnemers over wat wel en niet mogelijk is in de verschillende deelgebieden en welke voorwaarden van toepassing zijn. Om dit te bereiken, gebruiken we een verkeerslichtenmodel.
- 3 Ten derde zorgt een VAB-visie voor een vlotte behandeling van nieuwe initiatieven door de implementatie van een passende werkwijze. Vanwege de aanwezigheid van een handelingskader hoeft er daarnaast minder maatwerk geleverd te worden.

ONDERDELEN VAN VAB-BELEID

Het beleidsstuk kent verschillende onderdelen die samen invulling geven aan het doel dat met een visie bereikt moet worden. Wij hebben in het geval van de gemeente Montfoort voor de volgende structuur gekozen:

1. Management samenvatting, in de vorm van een infographic.
2. Inleiding, met de aanleiding, het belang, de centrale vraag, verantwoording en leeswijzer.
3. Gebiedsanalyse, met informatie over de ontwikkelingen in het buitengebied op basis van data, gesprekken, enquêtes en bijeenkomsten. In dit hoofdstuk is ook een beleidsanalyse opgenomen.
4. Visie op de opgave, waarin we beschrijven wat de rol en visie is van de gemeente in de transitie van het landelijke gebied.
5. Spelregels, waarin we uitgangspunten en een toelichting hierop opnemen (zowel in algemene zin als specifiek per deelgebied).
6. Onze werkwijze, waaronder de filosofie op de werkwijze in algemene zin en een meer specifieke uitvoeringsparagraaf.

3.

PROCES

In dit hoofdstuk beschrijven we op hoofdlijnen welke processtappen je kunt doorlopen om tot een VAB-visie te komen. Naast een tekstuele toelichting geven we het proces weer in een infographic (figuur 1).

DEEL 1: PROJECTORGANISATIE

Een duidelijke en actieve projectorganisatie is nodig om te komen tot gedragen beleid. Het traject kan gebruik maken van de volgende samenstellingen.

1. Kernteam

In het kernteam zitten de personen die het project aansturen en organiseren.

In het geval van de gemeente Montfoort:

- Gemeentelijk coördinator
- Projectleider (extern)
- Projectmedewerker

Het kernteam komt gemiddeld één keer per twee weken samen om de voortgang van het project te bewaken.

2. Projectteam

De samenstelling van een projectteam voor dit traject kan per gemeente verschillen maar bevat in ieder geval:

- Projectleider
- Medewerker ruimtelijke ordening
- Medewerker planologie buitengebied
- Medewerker communicatie en participatie
- Beleidsmatig deskundigen op het gebied van:
  - Recreatie en toerisme
  - Veiligheid en ondermijning
  - Landschap en natuur
  - Wonen
  - Verkeer
  - Economie

- Provinciaal medewerker ruimtelijke ordening en planologie
- Provinciaal beleidsmedewerker buitengebied

Het projectteam komt niet op gezette tijden samen, maar op het moment dat een bepaalde stap of fase daarom vraagt.

3. Opdrachtgever

We onderscheiden de ambtelijk opdrachtgever en bestuurlijk opdrachtgever in een gemeente. Een opdrachtgever:

- geeft het team een duidelijke opdracht bij de start van het project;
- levert de noodzakelijke menskracht, materialen en financiële middelen voor het project;
- verleent het project status in de ogen van de omgeving;
- beschermt het project in conflicten met de omgeving;
- beoordeelt, in overleg met de projectleider en het team, noodzakelijke wijzigingen in de opdracht;
- beoordeelt het geleverde resultaat in alle opzichten: kwaliteit, levertijd, kosten;
- is eerste aanspreekpunt voor de projectleider en gesprekspartner bij problemen;
- neemt tijdig beslissingen over voortgangsdokumentatie;
- zorgt voor de overdracht van het projectresultaat aan degenen die ermee moeten gaan werken in de organisatie;
- is verantwoordelijk voor de evaluatie van het project.

Een ambtelijk opdrachtgever is vaak een leidinggevende, afdelingshoofd of teamleider en is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van een project. De bestuurlijk opdrachtgever, een wethouder of burgemeester, biedt strategische richting en leiderschap, neemt invloedrijke beslissingen en legt

verantwoording af aan het college van B&W en gemeenteraad. VAB-beleid raakt meestal meerdere portefeuilles. Als er een portefeuille landelijk gebied is (bijvoorbeeld bij "wijk"-wethouders) past die er het beste bij; anders die van ruimtelijke ontwikkeling.

DEEL 2: FASERING

1. Opstart

Bij de opstart van het traject is het belangrijk om de centrale vraag en verwachtingen van bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever scherp te krijgen. Daarvoor is een startgesprek en een project startup bedoeld. Deze stappen leiden tot een plan van aanpak dat ter vaststelling aan het college van B&W wordt aangeboden zodat er bestuurlijk akkoord is en ruggeleuning voor het proces en het te bereiken doel.

2. Analyse

In de analyse inventariseer je hoe de agrarische sector van de gemeente eruitziet. Hoeveel agrariërs zijn er, hoeveel zijn gestopt en hoeveel stoppen er nog? Die informatie is op te halen bij het CBS, in het gemeentelijke vergunningenbestand, aangevuld met lokale kennis van ambtelijk medewerkers. Die informatie is aan te vullen door belanghebbenden en deskundigen binnen het speelveld te interviewen over de uitdagingen en behoeften die er leven. Voordat je die interviews gaat houden is het belangrijk het speelveld van belanghebbenden in beeld te krijgen via een analyse. Wij hanteren hiervoor de Factor C methode maar er zijn meerdere werkvormen toepasbaar.

Via een (digitale) enquête, via een brief verstuurd aan alle adressen in het buitengebied kun je ophalen hoe mensen tegen hun leefomgeving aankijken, wat ze meekrijgen van de veranderende agrarische sector en welke (nieuwe) activiteiten ze daar passend vinden of juist niet.

Die informatie geeft inzicht in wensen en behoeften. Je kunt bepalen waar die wensen en behoeften nu niet de ruimte krijgen door ze te vergelijken met de mogelijkheden die er nu zijn binnen beleid en regelgeving.

3. Ontwikkelen

Je weet nu wat de behoeften en wensen zijn van de doelgroep en waar ze onvoldoende ruimte krijgen. Je kunt daarmee aan de slag in een creatieve sessie om met een open blik te zoeken hoe je meer ruimte kan creëren. Die ruimte zit in beleid en regelgeving maar vaak ook in het toepassen van nieuwe werkprocessen.

Daar komen ideeën uit voort die je kunt toetsen bij het gemeentebestuur via een interactieve themasessie. Zo bepaal je of het bestuur ook bereid is die ideeën toe te passen en meer ruimte te geven.

De nieuwe ontwikkelmogelijkheden leg je vervolgens ook voor aan de doelgroep in een plenaire bijeenkomst waar alle agrariërs en belangenverenigingen voor uitgenodigd worden. Zo toets je of die mogelijkheden aansluiten bij de behoeften en of er zorgen en aandachtspunten zijn die je nog mee moet nemen.

Op basis hiervan maak je een conceptvisie die via een aantal rondes van reacties aan de ambtelijke medewerkers van de gemeente, verantwoordelijk wethouder en (indien van toepassing) provincie wordt voorgelegd.

Het college van B&W wordt vervolgens meegenomen in een 80% versie van de visie via een presentatie, waarbij ook de mogelijkheden bestaan voor discussie en het bijsturen op de conceptversie.

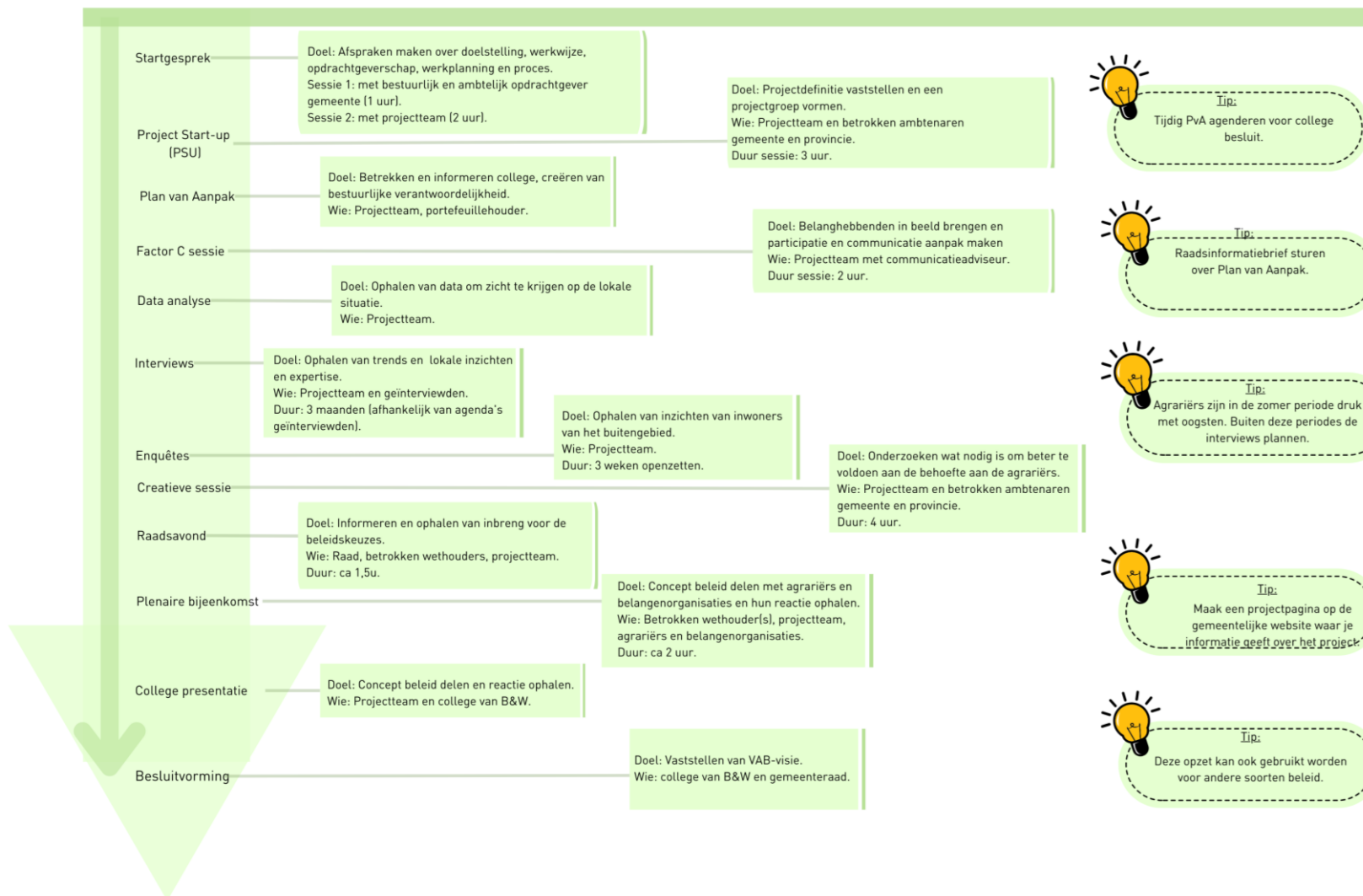
4. Besluitvorming

Uiteindelijk is de visie klaar voor besluitvorming. Via het college van B&W en een commissievergadering, meningsvormende raadsvergadering of vergelijkbare tussenstap komt het stuk beschikbaar voor de gemeenteraad om vast te stellen. We raden aan hierbij ook een presentatie van het beleid aan te bieden zodat zij de benodigde toelichting krijgen en vragen kunnen stellen ten behoeve van goede besluitvorming.

Het hele traject van startgesprek tot vaststelling is in onze situatie in een jaar tijd voltooid.

Handleiding VAB beleid opstellen

Tijdslijn en structuur project opzet VAB beleid

Figuur 1 Proces opstellen VAB-beleid

4.

AANPAK

INLEIDING

In dit hoofdstuk geven we per onderdeel van het traject onze aanpak en formats weer. Voor elk onderdeel beschrijven we het doel, de duur en de mogelijke aanwezigheid. We leggen uit hoe wij het onderdeel hebben aangepakt en geven tips voor eventuele verbeter- of aandachtspunten.

De aanpak van dit beleid (inclusief plannings en formats) dienen als voorbeeld. Voel je vrij om hier eigen invulling aan te geven!

AANPAK

Het totale traject om tot dit beleid te komen hebben we in de volgende onderdelen verdeeld:

1. *Startoverleg provincie - gemeente*
2. *Project Startup (PSU)*
3. *Plan van aanpak*
4. *Factor C sessie*
5. *Data-analyse*
6. *Interviews*
7. *Enquête*
8. *Creatieve werksessie*
9. *Raadsavond*
10. *Plenaire bijeenkomst*
11. *Collegepresentatie*
12. *Besluitvorming*
13. *Implementatie*

1. STARTOVERLEG

Wat is het doel?

Een startoverleg heeft als doel om de opdrachtgevers en kernteam op één lijn te krijgen. Het biedt een platform om de projectdoelen te bespreken, rollen en verantwoordelijkheden te definiëren, en een algemeen begrip van de projectplanning en -verwachtingen te creëren. Dit zorgt voor een gezamenlijk begrip van de projectrichting en helpt eventuele misverstanden of miscommunicatie te voorkomen. Het startoverleg is ook een uitstekende gelegenheid om eventuele zorgen of vragen die spelen te bespreken. Kortom, het doel is om een solide basis te leggen voor succesvolle samenwerking en projectuitvoering.

Hoeveel tijd kost de sessie?

2 uur.

Wie moeten erbij zijn?

Het projectteam, de provinciale en gemeentelijke opdrachtgever.

Mogelijke opbouw:

1. Kennismaking
2. (Offerte en) verwachtingen
3. Organisatiestructuur bespreken (opdrachtgevers)
4. Planning doornemen
5. Afspraken vastleggen

2. PROJECT STARTUP

Wat is het doel?

In een Project Startup komt het projectteam en opdrachtgever bijeen om de projectdefinitie, de planning, teamsamenstelling en takenverdeling te bespreken. Dit kan in de vorm van een workshop, geleid door iemand buiten de opdracht of door het projectteam zelf. Na de workshop is de projectdefinitie en de projectgroep vastgesteld en zijn er afspraken gemaakt over de projectorganisatie en het proces.

Hoeveel tijd kost de sessie?

3 uur.

Wie moeten erbij zijn?

Het projectteam, gemeentelijk opdrachtgever, afdelingshoofd, verschillende disciplines (bijvoorbeeld economie, veiligheid, energietransitie, stedenbouwkundigen, ruimtelijke ontwikkeling, etc.).

Opbouw sessie:

- Aftrap met koffie, thee en wat lokaal lekkers.
- Ijsbreker: Elkaar leren kennen (vertel bijvoorbeeld iets over jezelf met de meest recente foto op je telefoon).
- Kort ophalen welk beeld de groep nu heeft over VAB, de associatie ermee, wat VAB-beleid is en waarom het nodig is. De sessiebegeleider schrijft dit op een poster.
- Introductie door opdrachtgever van de gemeente. Leg hier uit wat de context van het beleid is en waarom het nu wordt opgepakt (benoem het traject van de provincie en het proefkonijn gemeente Montfoort).

- Plenaire discussie: Waarom we met juist deze mensen samenzitten, het doel van de sessie, bespreken wat de aanwezigen uit de sessie willen halen, vaststellen van de projectplanning op hoofdlijnen.
- Werksessie 1: We verdiepen ons met de groep in wat VAB-beleid goed maakt.
- Pauze
- Werksessie 2: We bespreken de vraag wie de doelgroep is en wanneer zij tevreden zijn. Maak gebruik van de verdeling van doelgroepen; bewoners, bezoekers, ondernemers en toetsers.
- Werksessie 3: Van dromen naar realiteit: beantwoord met de groep de volgende vragen. Schrijf de globale uitkomsten op een flipover.
  - Hoe ziet het buitengebied van de gemeente er in de toekomst idealiter uit volgens jou?
  - Wat komt er nu op de gemeente af (per beleidsterrein)? (rondje doen)
  - Wat voor verzoeken krijgt de gemeente binnen – is daar een overzicht van te krijgen?
  - Wat wil de gemeente met grootschalige energieopwekking?
  - Wat wil de gemeente met uitbreidingen van veehouderijen?
  - Wat wil de gemeente met extensivering van agrarische bedrijven?
  - Wat wil de gemeente met woningbouw op voormalige erven?
  - Hoeveel verzoeken moet de gemeente nu afwijzen en waarom?
  - Afspraken maken: Bespreek met de groep de wederzijdse verwachtingen:
    - Wie zit in het projectteam?
    - Wie zit in het kernteam? Hoe worden ze geïnformeerd over de voortgang van het projectteam?

3. PLAN VAN AANPAK (GEMEENTELIJK)

Wat is het doel?

Het projectteam schrijft een plan van aanpak van het traject om te komen tot het VAB-beleid. Deze aanpak wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het college om zo bestuurlijk akkoord te krijgen en de afspraken vast te leggen.

Wie is aan zet?

Het projectteam, opdrachtgevers en college van B&W.

Mogelijke indeling:

- 1 Inleiding/aanleiding
- 2 Doelstelling
- 3 Beleidskaders

Denk aan de Omgevingsvisie (inclusief deelgebieden van de gemeente en welke in het buitengebied zijn), Provinciaal ruimtelijk beleid, Project Vitaal Buitengebied.
- 4 Aanpak en planning

Het project is in vier fases verdeeld (plan van aanpak, analyse, ontwikkelen, besluitvorming).
- 5 Projectorganisatie

Inclusief projectteam, kernteam en buitenschil.
- 6 Begroting
- 7 Communicatie en participatie

Het is belangrijk alle betrokkenen tijdig te informeren en de mogelijkheid te geven mee te praten, zodat een breed gedragen VAB-visie tot stand komt. Daarvoor is bijzondere aandacht nodig voor de communicatie inclusief terugkoppeling over het verwerken van de input. Tijdens de

Factor C analyse verdiept het kernteam zich in de verschillende stakeholders. De analyse kan bij het plan van aanpak gevoegd worden.

Schrijf na het vaststellen van het plan van aanpak een raadsinformatiebrief met hierin de planning van het traject.

De gemeentelijke huisstijl is vaak leidend maar zorg wel voor een kort en krachtige moderne uitstraling.

4. FACTOR C SESSIE

Factor C is ontwikkeld door het Ministerie van Algemene Zaken als een werkwijze om een goede communicatieaanpak te ontwikkelen. Het bestaat uit praktische instrumenten en werkvormen die daarbij helpen. Het middel is ingezet tijdens dit traject om belanghebbenden te identificeren die te maken hebben of in aanraking komen met het VAB-beleid. In de sessie identificeren

we de stakeholders en bespreken we hoe we deze groepen het beste betrekken.

Wat is het doel?

Via deze methode identificeren we de verschillende stakeholders en bespreken we in welke mate deze betrokken zijn bij het onderwerp. Met het projectteam, gemeentelijk opdrachtgever en vakdisciplines leggen we de communicatieafspraken vast.

Hoeveel tijd kost de sessie?

2 uur.

Wie moeten erbij zijn?

Het projectteam.

Mogelijke indeling:

- 1 Introductie: doel en centrale vraag
Uitleggen wat de bedoeling is van deze sessie.
- 2 Doel 1: Krachtenveld in beeld brengen met de verschillende stakeholdergroepen (zie bijlage 1).
- 3 Doel 2: Strategie per stakeholdergroep bepalen
Met elkaar vaststellen wat de centrale vraag is en voor welke fase we de analyse uitvoeren.
Welk probleem of vraagstuk willen we oplossen?
Wanneer is het doel bereikt, en het project dus geslaagd?
Welke activiteiten, besluiten of resultaten kenmerken de verschillende fases van het project?
- 4 Aan de slag (ongeveer 30 minuten)

Samen met de groep benoemen we de verschillende stakeholders aan de hand van de poster (Beïnvloeders, Beslissers, Toeleveranciers en Gebruikers). Je kan ook vragen of de groep in een paar minuten voor zichzelf een aantal stakeholders opschrijft. Door verschillende kleuren van post-it's te gebruiken (groen-voor, neutraal-neutraal, rood-tegen) kun je gelijk aangeven of de stakeholder mogelijk voor of tegen het beleid is.

- a Uitleggen hoe het krachtenveld eruitziet en wat de definitie is van de verschillende velden.
  - b We plakken alle actoren één voor één op de juiste positie in het krachtenveld. Denk aan de volgende vragen:
    - Hoe is de relatie van de opdrachtgever met de belangrijkste spelers?
    - Wat is bekend over de onderlinge verhoudingen tussen de spelers?
    - Welke partijen hebben zich al (publiekelijk) uitgelaten over het onderwerp?
    - Zijn er al mede- of tegenstanders aan te wijzen?
- 5 Analyse (ongeveer 30 minuten):
- a We delen met elkaar wat opvalt.
  - b We bedenken een strategie wie we wanneer en op welke manier moeten betrekken (of juist niet). Denk aan de volgende vragen:
    - Wie is onze doelgroep? Wie heeft (geen) baat bij ons beleid?
    - Welke spelers moeten worden betrokken en in welke mate?
    - Welke ruimte is er voor partijen om mee te denken of zelfs mee te werken?
    - Wie moeten er beslist op de hoogte gehouden worden?
- 6 Identificeren en betrekken van de doelgroepen:
- a Welke doelgroepen zijn essentieel voor het behalen van het doel?
  - b Hoe kunnen we de doelgroepen bereiken?

- 7 Afsluiting. Sluit de sessie af met concrete acties en wie deze gaat uitvoeren. Zo blijft iedereen op de hoogte en aangehaakt.

Voeg de analyse van de stakeholders aan het plan van aanpak toe. Dat bevordert transparantie richting bestuurders.

5. DATA-ANALYSE

Wat is het doel?

Het projectteam richt zich op het verzamelen van secundaire data van zowel de lokale situatie in de gemeente als de provinciale data. Dit doen zij om trends te identificeren en een volledig beeld te krijgen van de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen. Deze taak kan enkele weken in beslag nemen, omdat naast het verzamelen van openbare gegevens bijvoorbeeld via het CBS ook gegevens formeel aangevraagd moeten worden bij gemeente en provincie. Dit vergt wat extra tijd.

Wie is aan zet?

Het kernteam.

Mogelijke indeling van de verzameling:

We hebben voor het beleid een centrale vraag geformuleerd: 'Op welke wijze kan de gemeente Montfoort toekomstperspectief bieden aan gestopte

agrariërs en hun vrijkomende bebouwing, daarmee aansluiten op de behoeften van de sector zelf en de kwaliteit van het buitengebied waarborgen?’

Om die vraag goed te beantwoorden zijn er verschillende sub-onderzoeksvragen die je eerst moet beantwoorden:

- Hoe groot is het probleem (leegstand)?
- Hoeveel boeren zijn al gestopt?
- Hoeveel vergunningen zijn er nog ten opzichte van het aantal actieve bedrijven?
- Hoeveel vee is er? En hoeveel is er geweest (trend)?
- Hoeveel boeren zijn van plan te stoppen?
- Hoeveel boeren zijn gestopt?
- Hoeveel boeren hebben een opvolger?
- Hoeveel boeren hebben geen opvolger?
- Hoeveel boeren zijn van plan hun agrarische activiteiten te verkleinen?

Veel data zijn bij het CBS te vinden. Voor data over specifieke locaties en adressen is de gemeente bevoegd gezag (bijvoorbeeld bestemmingsplannen en vergunning overzicht). De provincie bezit soms ook informatie naar aanleiding van onderzoeken en inventarisaties.

6. INTERVIEWS MET BETROKKENEN EN BELANGENVERENIGINGEN

Wat is het doel?

Door middel van diverse interviews verzamelen we lokale inzichten en ervaringen met betrekking tot lokale ontwikkelingen en trends. Dit helpt ons te begrijpen waar (nieuwe) behoeften liggen in het buitengebied. Het houden

van interviews met diverse stakeholders is cruciaal voor het verkrijgen van deze informatie en het creëren van draagvlak in de gemeenschap. Deze gesprekken richten zich op (lokale) ontwikkelingen, ervaringen en aandachtspunten. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat er voor elke categorie van Factor C (Beïnvloeders, Beslissers, Toeleveranciers en Gebruikers) stakeholders worden geïnterviewd. De volgende stakeholders zijn geïnterviewd voor het beleid van gemeente Montfoort:

- Plattelandscoaches
- Drie agrariërs (omgeschakeld, aan het omschakelen en verkennende)
- LTO
- Ervaringsdeskundige VAB-beleid
- Belangenverenigingen
- Planologen van provincie en gemeente

Deze interviews geven het projectteam ook inzicht in lokale ervaringen met de overgang of de overweging om over te schakelen.

Wie is aan zet?

Het kernteam.

Mogelijke aanpak:

Elk interview begint met een aantal basisvragen die we aan alle geïnterviewde vroegen en daarna specifieke vragen per stakeholder. De lijst met mogelijke vragen is te vinden in bijlage 2.

Let op de oogsttijden bij het inplannen van de interviews met agrariërs. Sommige momenten in het jaar hebben zij het druk.

7. ENQUÊTE

Wat is het doel?

Met de enquête bereiken we een bredere groep inwoners van het buitengebied. Hiermee vragen we kort wat hun ervaringen zijn met de ontwikkelingen in het buitengebied en wat ze hier wensen te zien in de toekomst. Zie bijlage 3 voor de enquêtevragen die in Montfoort gesteld zijn.

Mogelijke aanpak:

De gemeente verspreidt een brief naar alle adressen in het buitengebied met een link naar de digitale enquête (bijlage 4). Dat scheelt het projectteam tijd met het verwerken van de resultaten. Wel bestaat er een mogelijkheid om de enquête fysiek in te vullen voor degenen die dat aangeven. Zo blijft deze actie toegankelijk voor iedereen.

TUSSENRESULTAAT: INFOGRAPHIC OPGEHAALDE DATA

Wat is het doel?

Om het beleid concreet en leesbaar te maken, verwerken we de opgehaalde data in een infographic. Deze werkt losstaand en ook als onderdeel van het beleid. Zie bijlage 3.

Wie is aan zet?

Het projectteam verzamelt de data en verwerkt deze in een infographic. Een voorbeeld hiervan is te vinden in bijlage 5.

8. CREATIEVE WERKSESSIE

Wat is het doel?

Tijdens de sessie onderzoeken we wat nodig is om beter te voldoen aan de behoefte van de agrariërs.

Hoeveel tijd kost de sessie?

4 uur.

Wie moeten erbij zijn?

Projectteam.

Mogelijke aanpak:

- 1 Aanleiding opgave
- 2 Introductieprogramma inclusief doel VAB-beleid
- 3 Walk the Line

Met een aantal stellingen over het toekomstige buitengebied in de gemeente vragen we de aanwezigen voor of tegen te 'stemmen' en te discussiëren:

"In het toekomstige buitengebied van [de gemeente]...":

- Is ruimte om woningen te bouwen voor een groeiende groep burgers die hier wil wonen;
  - Is ruimte voor uitbreiding van recreatieve activiteiten (vervolgvraag: ook naast bestaande activiteiten);
  - Is ruimte voor niet-agrarische gerelateerde bedrijvigheid (discussie over schaal).
- 4 Korte presentatie door het projectteam met de (tot nu toe) opgehaalde informatie uit de beschikbare data, interviews en het delen van de voorlopige resultaten van de enquête.

5 Werksessies

Aan de hand van een verkeerslichtmodel gaan we voor verschillende functies in gesprek over de wenselijke invulling van de gemeentelijke deelgebieden of juist wat niet of minder wenselijk is. De discussie kan aan de hand van een matrix (functies en deelgebied, zie bijlage 6) worden gevoerd. De sessie geeft ruimte aan iedereen om stickers (groen: wenselijk, oranje: onder voorwaarden, en rood: niet wenselijk) te plakken op deze matrix. De groep kan kiezen om dit globaal per deelgebied aan te pakken of aan de deelnemers te vragen om individueel de deelgebieden af te gaan. Hierna bespreekt de groep plenair de globale uitkomsten (sommige gebieden zijn voornamelijk groen, andere functies voornamelijk rood, etc.).

6 Proces en samenwerking

- 7 Hoofdvraag: Wat zijn de mogelijkheden om de processen en de samenwerking tussen overheden te verbeteren?
- 8 Conclusie en afspraken

Laat deelnemers tegelijkertijd op de matrix stickers plakken i.p.v. elk deelgebied individueel te behandelen.

Het plakken van de stickers op de matrix (Gemeente Montfoort, 2023)

Plenaire discussie na het plakken van de stickers op de matrix (Gemeente Montfoort, 2023)

9. RAADSAVOND

Wat is het doel?

Het doel van de raadsavond is om de raad te informeren over de voorlopige resultaten en het ophalen van hun politieke overwegingen (bijvoorbeeld via Mentimeter of Kahoot). Het is ook van belang dit tijdig te presenteren zodat de raad op tijd wordt meegenomen in het traject. De betrokken wethouder kan voor de presentatie nog een introductie geven.

Hoeveel tijd kost de presentatie?

Ongeveer 1,5 uur.

Wie moeten erbij zijn?

Raad, betrokken wethouders, projectteam.

Mogelijke aanpak:

- 1 Korte introductie en aftrap door wethouder (zie voorbeeld in bijlage 7).
- 2 'Walk the line'

Met een aantal stellingen over het toekomstige buitengebied van de gemeente vragen we de aanwezigen voor of tegen 'te stemmen' en te discussiëren:

"In het toekomstige buitengebied van [de gemeente] ...":

- Is ruimte om woningen te bouwen voor een groeiende groep burgers die hier wil wonen;
  - Is ruimte voor uitbreiding van recreatieve activiteiten;
  - Zijn niet-agrarische activiteiten toegestaan als het maatschappelijke meerwaarde biedt.
- 3 Presentatie opgehaalde data en voorlopige resultaten participatie (interviews en enquête).

4 Invullen deelgebieden:

Via Mentimeter of Kahoot vragen we de Raad in hoeverre ze het eens (of niet eens) zijn met de volgende stellingen:

- [Een deelgebied] is een ideaal verwevingsgebied waar al deze functies gecombineerd kunnen worden.
  - De boerderij van de toekomst heeft meerdere hoofdactiviteiten.
  - In [Een deelgebied A, B, C] zijn kansen voor erfbebouwing.
  - Dag- en verblijfsrecreatie in het gehele buitengebied gaan we als gemeente actief stimuleren.
  - De stellingen moeten aansluiten bij de lokale problematiek en verduidelijken dat er iets te kiezen valt.
- 5 Afsluiter: we geven een vraag mee aan de Raad waar ze nog even over na kunnen denken, nl. wat moet er in het VAB-beleid terugkomen? (Laat de Mentimeter of Kahoot nog één dag openstaan voor nabranders).

Vraag stakeholders om foto's van het buitengebied. Zij hebben vaak hele mooie foto's en vinden het leuk een bijdrage te kunnen leveren.

10. PLENAIRE BIJeenKOMST

Wat is het doel?

Tijdens deze bijeenkomst delen we het conceptbeleid met de agrariërs en andere belangenorganisaties. We nemen ze mee in een plenaire presentatie met de opgehaalde informatie en daarna gaan we per deelgebied uiteen om te verdiepen op de wenselijke/niet wenselijke invulling van dat gebied. Elk deelgebied heeft zijn eigen tafel met een poster (zie bijlage 8). Met plakertjes en stiften kunnen de deelnemers hun opmerkingen achterlaten op de posters van de deelgebieden.

Hoeveel tijd kost de sessie?

Ongeveer 2 uur.

Wie moeten erbij zijn?

Betrokken wethouder(s), projectteam, agrariërs en belangenorganisaties.

Mogelijke aanpak:

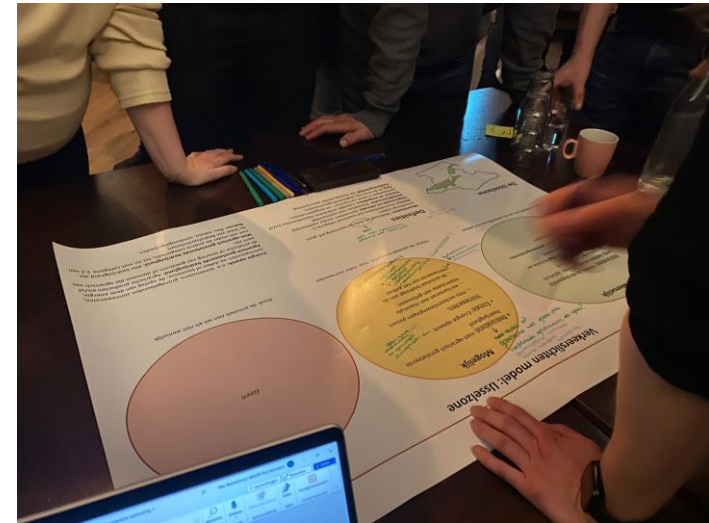
Tijdens deze avond presenteren we het conceptbeleid aan agrariërs en belanghebbende organisaties. Dit beleid is dan nog niet klaar en op deze avond verzamelen we de nodige aanvullingen om tot een definitief stuk te komen. Daarom is er ook ruimte om op het conceptbeleid te reageren. De inbreng van de deelnemers gebruiken we om goed beleid te maken dat past bij wat er speelt en nodig is in het buitengebied rond stoppende agrarische bedrijven.

De sessie bestaat uit vier onderdelen:

1. Aftrap wethouder (inclusief context van traject en beleid);

2. Voorlopige resultaten (data, interviews, enquête);
3. Conceptbeleid delen (het verkeerslichtenmodel);
4. De deelnemers geven per deelgebied hun input op het verkeerslichtenmodel.

De deelgebieden met elk hun verkeerslichtmodel met ingevulde functies (gespreksblad) liggen over een aantal tafels verspreid. Elke tafel heeft minimaal één vertegenwoordiger van de gemeente om het gesprek te leiden. Iedere 15 minuten worden de deelnemers uitgenodigd om naar een ander deelgebied te gaan. Een voorbeeld van een gespreksblad zie je op onderstaande afbeelding.

Plenaire bijeenkomst bij Gemeente Montfoort 2023

11. COLLEGE PRESENTATIE

Wat is het doel?

College informeren over de aanpak, de resultaten en delen van het (concept) beleid en hen vragen om inbreng te leveren op het conceptbeleid.

Hoeveel tijd kost de sessie?

Ongeveer een sessie van 1,5 tot 2 uur.

Wie moeten erbij zijn?

Kernteam, college van B&W.

Mogelijke indeling:

- Voorlopige resultaten (data, interviews, enquête)
- Conceptbeleid delen (het verkeerslichtenmodel)
- Tijd voor vragen en reacties

Houd de presentatie voor het college zelf kort, neem minstens een uur voor gesprek en vraag door.

Vraag ook aan stakeholders voor-foto's van het buitengebied. Als je hun foto gebruikt voelen ze zich meer gehoord.

12. BESLUITVORMING

Wat is het doel?

Het gemeentebestuur in de gelegenheid brengen om een weloverwogen besluit te nemen over het beleid.

Hoeveel tijd kost het?

Neem drie weken de tijd voor de afronding en het tegenlezen, daarna kost het gemiddeld anderhalf tot twee maanden tijd tot besluitvorming.

Mogelijke aanpak:

We raden aan om het kernteam, de ambtelijk opdrachtgever en bestuurlijk opdrachtgever één tot twee weken de tijd te geven om het beleid en de besluitvormingsstukken uitgebreid door te nemen. Laat deze stukken eventueel ook lezen door een andere bestuurder als hij/zij ook thema's in zijn/haar portefeuille heeft die aan dit onderwerp raken.

Vanaf het moment dat het beleid en bijbehorende besluitvormingsstukken aangeleverd zijn is de gemiddelde duur anderhalf tot twee maanden voordat

het ter besluitvorming op de agenda van een gemeenteraadsvergadering staat. Wij raden aan om het stuk tweemaal te agenderen bij de collegevergadering; de eerste keer zodat het besproken kan worden en de tweede keer voor de besluitvorming. Tussendoor kunnen eventueel nog kleine wijzigingen worden doorgevoerd als het college dit nodig acht. Vraag ook aan de agendacommissie van de gemeenteraad of zij een inhoudelijke presentatie wensen bij de bespreking van het stuk in een commissie of vergelijkbare setting.

13. IMPLEMENTATIE

Wat is het doel?

Het in werking brengen van het beleid om deze te kunnen toepassen in de praktijk en zo sturing te geven aan ontwikkelingen rond VAB's.

Hoeveel tijd kost het?

Afhankelijk van de exacte acties drie maanden tot meerdere jaren.

Mogelijke aanpak:

Wij raden aan om na vaststelling van het beleid één of meerdere bijeenkomsten te organiseren om te bespreken hoe de implementatie van het beleid georganiseerd wordt en een taakverdeling en aanpak te formuleren hiervoor. Voor ieder onderdeel kan een verantwoordelijk medewerker worden aangewezen.

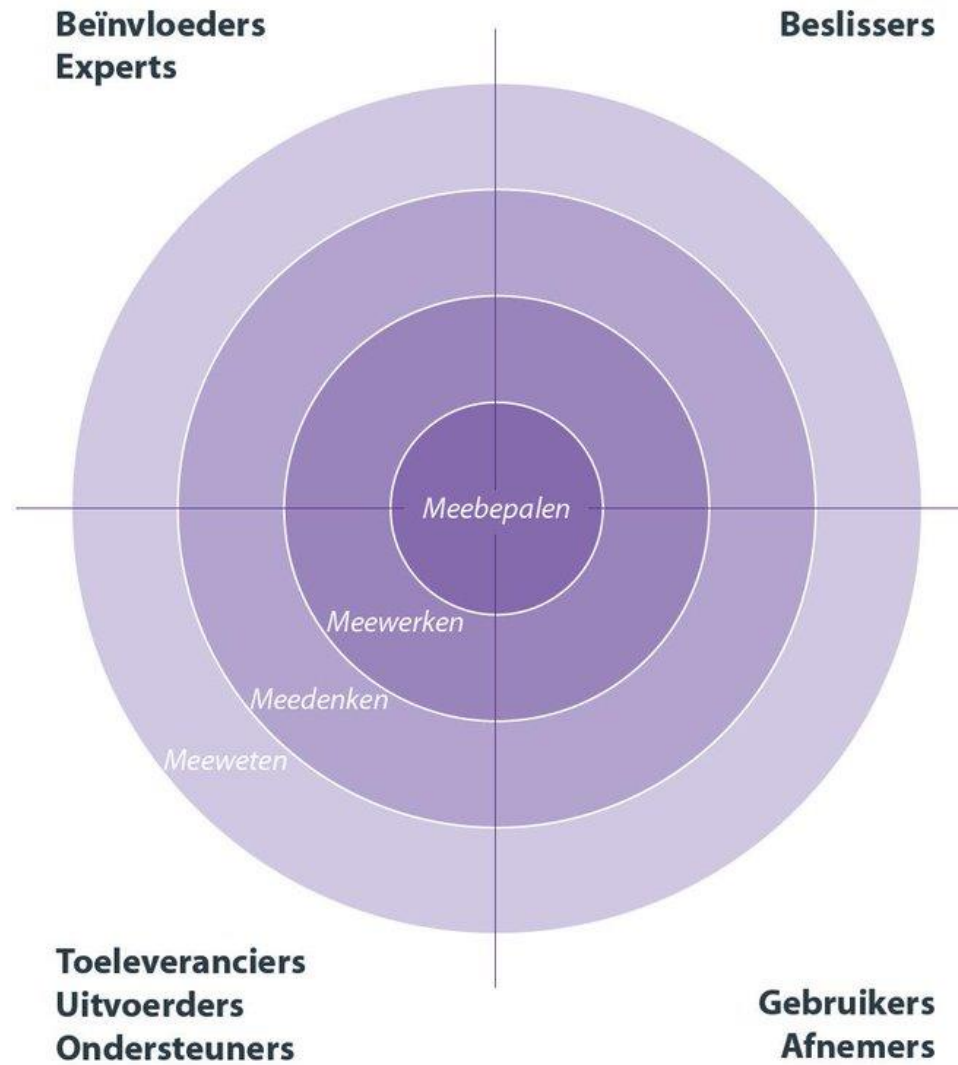
Over het algemeen hoort bij een beleidswijziging ook een wijziging van of het maken van een nieuw omgevingsplan.

Verder is er vaak ook een verandering van werkwijze nodig. Soms moet een nieuwe functie worden opgericht waar iemand voor aangesteld moet worden.

BIJLAGE 1: RINGEN VAN INVLOED

Ringen van invloed

BIJLAGE 2: INTERVIEWVRAGEN

Basisvragen:

- 6 Welke ontwikkelingen zien jullie in [de gemeente] in het buitengebied?
- 7 Zijn er volgens jullie veel vrijkomende agrarische locaties in [de gemeente]?
- 8 Ervaren jullie problemen door vrijkomende agrarische locaties en zo ja, op welke manier?
- 9 Verwachten jullie dat er meer agrarische locaties vrijkomen en zo ja, hoeveel?
- 10 Wat voor nieuwe functies zouden goed passen in het buitengebied?
- 11 Komen die nieuwe functies voldoende van de grond en zo nee, waarom niet?
- 12 Zijn er functies die zeker niet passen in het buitengebied en zo ja, welke en waarom?
- 13 Welke rol pakt de gemeente bij de ontwikkelingen rond vrijkomende agrarische locaties? Wat gaat goed en wat kan beter?
- 14 Wat merken jullie van (nationale) regelingen en het niet slagen van het Landbouwakkoord?

Specifieke vragen aan plattelandscoaches, LTO:

- 1 Hoeveel agrariërs schatten jullie in, zijn er al gestopt, en weten niet hoe nu verder?
- 2 Hebben een plan dat doorgang kan vinden?
- 3 Hebben een plan dat vastloopt?
- 4 Hebben een succesvolle omschakeling gerealiseerd?
- 5 Hoeveel agrariërs gaan er volgens jullie de komende jaren nog stoppen?

- 6 Wat kan er beter in het proces rond stoppen en doorontwikkelen voor een agrariër en wat kunnen gemeente en provincie hierin betekenen?
- 7 Weten de agrariërs voldoende over de mogelijkheden die er zijn als je stopt? En zo nee, hoe kan die informatievoorziening beter?
- 8 Weten jullie agrariërs die we kunnen interviewen, die:
  - a gestopt zijn maar nog niet gestart met omschakelen
  - b aan het omschakelen zijn
  - c al zijn omgeschakeld

Specifieke vragen aan gestopte agrariër:

- 1 Reden van stoppen (uit noodzaak of wil om te transformeren)?
- 2 Wat was de aanleiding?
- 3 Hoe verliep het proces (vanuit gemeente/provincie, omgeving, zelf)?

Specifieke vragen aan agrariër in transitie:

- 1 Wat was de reden van overschakelen?
- 2 Kan je vertellen hoe dat is verlopen?
- 3 Kan je vertellen hoe het proces is verlopen? (duidelijkheid)
- 4 Waar is behoefte aan in [de gemeente] en wat komt er nu?

Specifieke vragen aan verkennende agrariër:

- 1 Wat is de reden van het verkennen?
- 2 Waar is de behoefte?
- 3 Wat kan er nu beter om het in gang te zetten?
- 4 Wat hoor je in de omgeving?

Specifieke vragen aan ervaringsdeskundige VAB-beleid:

- 1 Waarom hebben jullie VAB-beleid gemaakt?
- 2 Welke vorm heeft jullie VAB-beleid?

- 3 Wat doen jullie nu met het beleid en wie gebruikt dit het meest?
- 4 Heeft het beleid het gewenste effect?
- 5 Zijn er zaken die jullie in proces en/of inhoud achteraf graag anders hadden aangepakt?
- 6 Hebben jullie tips voor de [de gemeente] m.b.t. hun te ontwikkelen VAB-beleid?

Specifieke vragen aan belanghebbende verenigingen:

- 1 Wat vinden jullie belangrijk dat wordt opgenomen in VAB-beleid aan mogelijkheden en beperkingen?
- 2 Met welke waarden van het buitengebied moet rekening gehouden worden?

Specifieke vragen aan toetsende rollen (gemeente en provincie):

- 1 Hoeveel verzoeken van gestopte agrariërs hebben jullie de afgelopen vijf jaar ongeveer binnengekregen?
- 2 Hoeveel van deze verzoeken:
  - a zijn ingewilligd?
  - b zijn geweigerd?
  - c lopen vast?
- 3 Waar lopen verzoeken op vast of waarom worden ze geweigerd?
- 4 Hoeveel van dit type verzoeken hebben jullie op het moment in behandeling?
- 5 Hoeveel van dit type verzoeken verwachten jullie nog in de komende jaren?
- 6 Er zijn heel veel mogelijkheden in het bestemmingsplan voor nevenfuncties en niet-agrarische bestemmingen. Worden de niet-agrarische bestemmingen en afwijkingen van het bestemmingsplan ook daadwerkelijk toegekend in het buitengebied?

- 7 Hoe staan gemeente en provincie ten opzichte van meer woningbouw van (kleine) woningen in het buitengebied en de Ruimte voor Ruimte regeling hier flexibeler voor inzetten?
- 8 Waar hebben jullie behoefte aan vanuit de gemeente om verzoeken goed te kunnen beoordelen en behandelen?
- 9 Wat moet er in ieder geval in VAB-beleid komen te staan waardoor het voor jullie nuttig is?
- 10 Wat kan er volgens jullie vanuit het perspectief van een stoppende boer beter in het proces rond stoppen en doorontwikkelen en wat kunnen gemeente en provincie hierin betekenen?

BIJLAGE 3: ENQUÊTEVRAGEN

Enquêtevragen uitgezet tijdens traject met Gemeente Montfoort:

1. Wat is uw postcode?

2. Hoe waardeert u het buitengebied? (0=ontevreden; 5=tevreden)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

3. Waar zou u graag meer van willen in het buitengebied? Meerdere antwoorden omcirkelen is mogelijk.

- a. Horecavoorzieningen, zoals terrasjes, restaurants of evenementenlocaties
- b. Verblijfsmogelijkheden, zoals campings, camperplaatsen of bed&breakfasts
- c. Woningen
- d. Dagbestedingsmogelijkheden voor zorgbehoevenden, zoals bijvoorbeeld voor dementerende ouderen of mensen met een beperking
- e. Kinderopvang
- f. Dagrecreatie, voor bijvoorbeeld outdoor en sportieve activiteiten of workshops
- g. Recreatiepaden om te wandelen en fietsen
- h. Bossen
- i. Weidevogelgebieden
- j. Landbouw
- k. Mogelijkheden voor vergaderen en werken
- l. Kleinschalige bedrijvigheid, zoals een hoefsmid, timmerman of hovenier
- m. Grootschalige bedrijvigheid, zoals opslag, verwerking van GFT of een werktuigverhuur
- n. Energieopwekking

- o. Educatie
- p. Agrarische gerelateerde bedrijven
- q. Anders, namelijk:

4. Merkt u dat in het buitengebied veranderingen plaatsvinden op de boerenbedrijven?

Nooit	Zelden	Regelmatig	Vaak
-------	--------	------------	------

5. Zo ja, wat ziet u dan?

i. Leegstand van boerderijen

Nooit	Zelden	Regelmatig	Vaak
-------	--------	------------	------

ii. Nevenactiviteiten, zoals boerderijwinkels en recreatieactiviteiten

Nooit	Zelden	Regelmatig	Vaak
-------	--------	------------	------

BIJLAGE 4: UITNODIGINGSBRIEF ENQUÊTE

Geachte [vul in],

Via deze brief vragen wij u deel te nemen aan een digitale vragenlijst over het buitengebied van onze gemeente. Dit is een persoonlijke uitnodiging voor u als inwoner op dit adres. Het invullen van de vragenlijst kost u ongeveer 3 minuten. In deze brief geven we u meer informatie over de achtergrond, de vragenlijst en wat we met de uitkomsten gaan doen.

Aanleiding

In de gebieden buiten onze dorpskernen vinden veel veranderingen plaats. We merken bijvoorbeeld dat veel boeren stoppen met hun bedrijf. Dat zorgt ervoor dat we als gemeente steeds meer vragen krijgen van stoppende boeren die een andere activiteit willen starten op hun locatie. We hebben ook andere uitdagingen op het platteland, bijvoorbeeld het beter beschermen van natuur, het water vasthouden, meer duurzame energie opwekken en voldoende woningen bouwen.

Wat gaan we doen?

We willen beleid maken voor vrijkomende agrarisch bebouwing (VAB). Hierin bepalen we wat er kan gebeuren met bebouwing die niet meer gebruikt wordt voor boerenbedrijven. Het beleid heeft als doel deze loodsen en locaties een nieuwe bestemming te geven, zodat ze niet leeg komen te staan of verwaarloosd raken.

Hoe kunt u ons hierbij helpen?

We willen u als bewoner van ons buitengebied graag betrekken bij het maken van het VAB-beleid. We hebben een aantal vragen aan u over het buitengebied en over nieuwe activiteiten die daar plaats

kunnen vinden. U kunt uw inbreng geven via een digitale vragenlijst. Wilt u de vragenlijst liever op papier invullen, belt u ons dan gerust via XX-XXXXXX. We sturen u dan een papieren versie. U kunt dit nummer ook bellen als u vragen heeft over de vragenlijst.

U kunt de vragenlijst invullen door deze QR-code met uw telefoon te scannen:

Lukt dit niet, dan kunt u ook bij de vragenlijst komen via [vul in].

Wat gaan we doen met uw inbreng?

Via deze vragenlijst krijgen we inzicht in de meningen van de bewoners van ons buitengebied. Dat inzicht gebruiken we om keuzes te maken in ons nieuwe beleid. We kijken naar de gemiddelden van alle opgehaalde reacties. Uiteindelijk leggen we de keuzes voor aan het bestuur van de gemeente. Zij kiezen uiteindelijk hoe het nieuwe VAB-beleid eruit komt te zien. Wij verwachten dat de gemeenteraad hierover uiterlijk begin 2024 een keuze maakt.

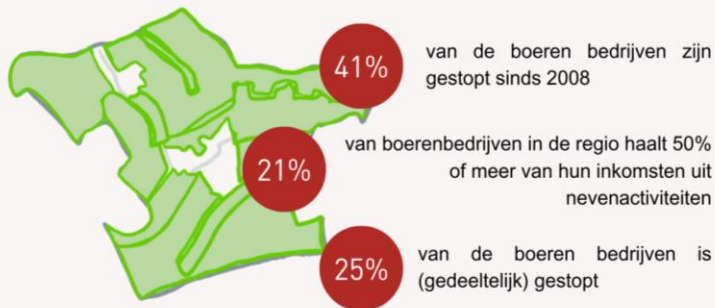
Vervolg

Wij danken u voor uw medewerking. Wilt u de voortgang van het project volgen dan kan dit binnenkort via onze website. Heeft u vragen over dit project kunt u bellen met XX via XX-XXXXXX of een e-mail sturen naar XX@XXXX.XX.

Gebiedsanalyse

Wat gebeurt er in gemeente Montfoort

Algemeen

Mens

Opvolgsituatie onder druk

Regeldruk

Gebrek aan opvolgers

Grenzen aan de schaalvergroting

Huidige blik op buitengebied

Inzichten van inwoners van het buitengebied via een enquête in interviews

4/5

Inwoners van het buitengebied geven het buitengebied een 4 van de 5

60%

ziet een toename van nevenactiviteiten op het boerenbedrijf

Verbreding boeren bedrijvigheid

Lokale bedrijvigheid

Woningen

Recreatie en natuur

Energie opwek

BIJLAGE 6: MATRIX WERKSESSIE

Activiteiten in deelgebieden [de gemeente]
 Welke activiteiten zijn wel of niet gewenst in de deelgebieden?

	Horeca voorzieningen	Verblijfs- mogelijkheden	Wonen	Dagbesteding mogelijkheden	Kinderopvang	Dagrecreatie	Vergaderen en werken	Agrarische gerelateerde bedrijven	Energie opwek	Educatie	Niet-agrarische bedrijvigheid	Bos, natuur, weidevogel gebieden	....
Deelgebied 1 "Omschrijving van kernwaarde van deelgebied bijvoorbeeld uit omgevingsvisie".													
Deelgebied 2 "Omschrijving van kernwaarde van deelgebied bijvoorbeeld uit omgevingsvisie".													
Deelgebied 3 "Omschrijving van kernwaarde van deelgebied bijvoorbeeld uit omgevingsvisie".													
Deelgebied 4 "Omschrijving van kernwaarde van deelgebied bijvoorbeeld uit omgevingsvisie".													
Deelgebied 5 "Omschrijving van kernwaarde van deelgebied bijvoorbeeld uit omgevingsvisie".													

BIJLAGE 7: AFTRAP WETHOUDER RAADSAVOND

Voorbeeld van aftrap wethouder:

Welkom allemaal,

Fijn dat jullie er vanavond zijn. Jullie input is enorm waardevol voor het maken van goed beleid rond vrijkomende agrarische bebouwing. Vanavond hebben we jullie als agrarisch ondernemers en belangenorganisaties uitgenodigd om mee te denken over dit beleid. Dat is belangrijk, want we merken dat veel boeren stoppen of gedeeltelijk overschakelen naar andere activiteiten op hun erf. Als gemeente willen we deze ondernemers graag ondersteunen en leegstaande stallen voorkomen. Daarom hebben we de afgelopen tijd gewerkt aan beleid waarin we als gemeente toekomstperspectief schetsen voor gestopte en overschakelende agrariërs. En dit beleid maken we liever niet alleen maar samen met betrokkenen.

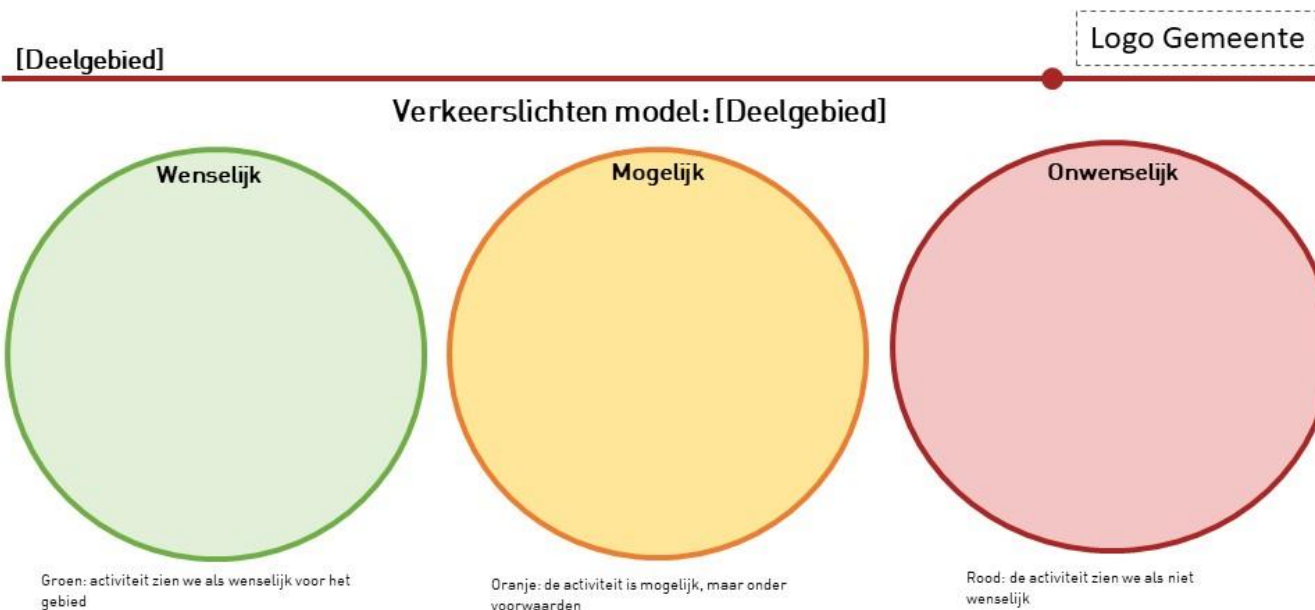
We hebben gesprekken gehad met verschillende belanghebbenden en mensen met ervaring op dit gebied. Ook hebben we de mening van inwoners in het buitengebied over dit onderwerp gevraagd. Daarnaast hebben we bruikbare gegevens gebruikt om een goed beeld te krijgen van de ontwikkelingen.

Dit heeft geresulteerd in een eerste versie van het beleid die we graag met jullie willen bespreken. Jullie inbreng is cruciaal om een nieuwe versie te maken die we met ons bestuur kunnen bespreken. Na een laatste schriftelijke ronde van inspraak leggen we de definitieve versie begin volgend jaar voor aan de gemeenteraad. Van de gemeenteraad zijn er vanavond ook leden aanwezig als toehoorder. Dat geldt ook voor enkele collega's van de provincie.

Ik wens jullie een prettige avond toe en hoop op veel nuttige ideeën.

BIJLAGE 8: VERKEERSLICHTENMODEL PER DEELGEBIED

[Kaart van deelgebied]

Definities

Woonclusters: Maximaal 30 stuks op voormalig erf, geen nieuwbouw wijken.

Horeca: Horecabedrijven tot maximaal categorie 2.

Dagrecreatie en educatie: Activiteiten zonder nachtverblijf.

Verblijfsrecreatie: Activiteiten met nachtverblijf.

Kantoor en vergaderen: Zakelijke activiteiten bijeenkomsten en/of werkplekken in vorm van kantoor- en vergaderruimten.

Zorg: In de vorm van dagbestedingsactiviteiten.

Kinderdagverblijf: De opvang zonder overnachting.

Energie opwek: o.a. windmolens, grondgebonden zonnepanelen, zonnepanelen op daken of biomassa, de opslag van deze energie.

Agrarisch gerelateerde bedrijvigheid: Agrarische producten en/of de productie of levering van goederen of diensten die agrarisch van aard zijn.

Niet-agrarisch gerelateerde bedrijvigheid: Alle bedrijvigheid die niet valt onder de andere categorieën, tot en met categorie 3.2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Natuur: Bos, natuur, weidevogelgebieden.